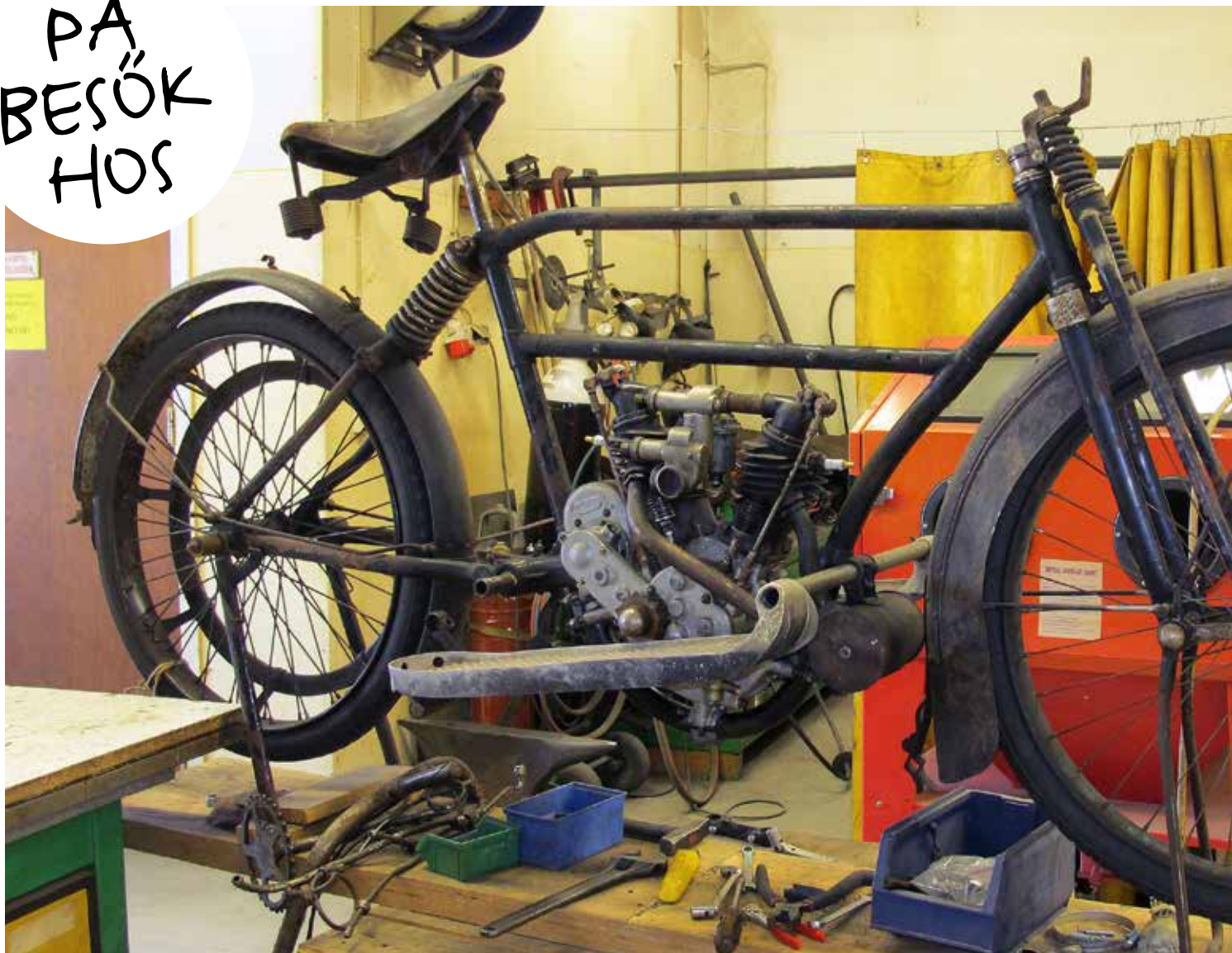

PÅ
BESÖK
HOS

JAKOB MARTINELL

På senare tid har jag blivit bekant med Håkan Wasén i Linköping. Han har ett tidigare förflutet som journalist på olika tidningar i Sverige. Innan pensioneringen arbetade han som motorjournalist på Östgöta Correspondenten. Motorintresset har nog funnits där för både två- och fyrhjuliga fordon sedan barnsben, kanske delvis efter påverkan av hans far Dag Wasén som var en av dem som introducerade trial-sporten i Sverige.

Under 1960- och 70-tal samlade Håkan på sig några fordon för att renovera någon gång i framtiden. Nu har det tillfället kommit och först på tur står en Excelsior

från tidigt 1920-tal. Den demonterades för länge sedan och några delar visade sig ha kommit på villovägar vid prov-

Annons för Råsbo-dagen

monteringen inför renovering. Andra delar behövde speciell omsorg. Ramen var en sådan komponent som krävde åtgärd. Efter idogt sidvagnsdragande hade

den fått lite extra krökar här och där.

Det är här Jakob Martinell kommer in i bilden. Han har byggt en riktbank som även klarar de stora amerikanska ramarna. Jakob har ett brett intresse för allt som har lite ålder och amerikanska motorcyklar ligger honom nog speciellt varmt om hjärtat. Jag tror att de flesta har hört hans namn någon gång, men det kanske inte är så många som vet vem han är eller vad han pysslar med. Själv inbillade jag mig att han var riktigt till åren kommen, men riktigt så är det inte. Visst, han har varit med på vår motorhistoriska resa från starten (har medlemsnummer 67) men är fortfarande mycket vital, med många järn i elden.

De som jobbar med amerikanska motorcyklar vet säkert att han har tagit fram

I entrén till verkstaden stod denna gamla NSU och väntade på omvårdnad

Jakob i sitt museum

Senaste fynden, en AJS och en TWN S 350

Jakob och Håkan och en krokig Excelsior-ram

Vid entrén till muséet fanns ett urval av de delar som tillverkas

Riktbanken

och låtit tillverka svårfunna reservdelar för exempelvis Indian, H-D, Henderson och Excelsior. Delarna säljs idag via firman Antiquebike. Sortimentet är brett och utökas efterhand. Jakob har en egen mekanisk firma som utför ett brett utbud

av legotillverkning, men här svarvas och fräses även motorcykeldelarna. Jakob själv ägnar sig nuförtiden mest åt konstruktions- och CAD-arbete.

Tillverkningen av delar är långt ifrån allt i Jakobs liv. Hembygden och hur na-

turtillgångarna togs tillvara förr i tiden är ett stort intresse. Äldre allmogebyggnation, mekanisering av skogs- och lantbruk har ägnats mycket tid. I trakterna runt Sala var Råsbodagarna en känd attraktion med stort antal besökare. Då

En tidig NSU, dock inte den äldsta maskinen på muséet

Ännu en NSU som säkert uppnått antik ålder

Calthorpe från 1920-talet

Ett par Colibri i avdelningen för det lätta gardet

Kolossal JAP V-twin, får den verkligen rum i Husqvarna-ramen?

Falken från Eskilstuna - inte var dag man ser en sådan

samlades olika maskiner på gården för att visa hur man använde dem i lant- och skogsbruk. Nu är det andra projekt som är aktuella; ett par böcker är på gång, dels en faktabok om konstnären och ornitologen Henrik Johansson, dels en roman om fäbodlivet förr i tiden.

Jakob är naturligtvis i verkstaden när vi kommer. Han håller på med en Excelsior 1919 som ska få sig en upprustning. I verkstaden ligger det nytillverkade delar pryddligt sorterade i lådor med namn

En av de första Husqvarna-motorcyklarna

Lokomobil av det lite förkrympta slaget

Som final startade Jakob upp sin till det yttre orörda Buick från tidigt 1920-tal

och i vissa fall reservdelnummer. Här finns även de senaste ”fynden” uppställda inför sitt framtida öde. Till min förvåning är det inget amerikanskt utan en TWN S 350 från 1938 och en AJS 350 som är 10 år äldre. Det visar sig att den amerikanska inriktningen inte alls är så ensidig som man kanske skulle tro.

Håkan frågar om delar till sin Excelsior och Jakob springer runt och letar rätt på reservdelarna i hyllorna. Visst, vi förstår att de nytillverkade delarna kostar

en del, men det är ändå nödvändigt att byta ut exempelvis nedslitna kickdrev mot helt nya och fräscha för att kunna återställa funktionen på den gamla maskinen. Jakobs delar är helt i utförande enligt originalet, men nya material och tillverknings sätt kan innebära att de är mer slitstarka än originalet.

Efter en god fikastund bjöd Jakob till visning av sina samlingar. Museum är väl det rätta namnet för här fanns väldigt många maskiner av olika fabrikat och

från olika tidsperioder. Många antika cyklar som man nästan aldrig ser annars, men även nyare och mer udda maskiner. I en egen avdelning hittade vi ”det lätta gardet” med mopeder och deras föregångare.

Håkan och jag tackade för oss och vände hemåt igen efter en mycket berikande dag i trakten av Sala. En stilla förundran som vi delade på vägen hem var: hur hinner han med allt?

BÖRJE